

De Figueres a Alcalà la Real resseguint la petjada sardanista de Pep Ventura

La presidenta del Foment de la Sardana, Montserrat Mauné, ha viatjat fins a la localitat natal del compositor per retornar la visita d'una delegació andalusa feta durant els actes del 150è aniversari de la mort del músic

A Alcalà la Real, Montserrat Mauné i Joan Prats van ser rebuts per l'alcalde i per regidors de la corporació municipal en un clima que la presidenta del Foment descriu com "de notable germanor". La visita va tenir, també, un guió d'excepció: el cronista local Paco Toro els va fer de cicerone pels espais vinculats a la memòria de Pep Ventura i a la història de la població. El gest tanca, en certa manera, el cercle obert l'any passat a Figueres, quan les dues ciutats van tornar a donar contingut a un agermanament que havia quedat mig adormit, però que conserva una força simbòlica evident. Josep Maria Ventura i Casas, conegut popularment com a Pep Ventura, va néixer a Alcalà la Real (Jaén) el 1817 i va desenvolupar a Figueres la part més important de la seva trajectòria vital i musical fins a la seva mort, el 1875. Aquesta doble condició, andalusa de naixement i empordanesa d'adopció, és la base d'un agermanament formalitzat el 1989 i recuperat amb força arran de les commemoracions recents. Considerat el pare de la sardana moderna, Pep Ventura és una figura central per entendre la transformació de la sardana en una expressió musical i popular de país. Per això, el viatge de Mauné a Alcalà la Real no ha estat només una visita normal, sinó també "un acte de continuïtat cultural: una manera de portar la veu del Foment fins al lloc on va començar la biografia d'un músic que Figueres reivindica com a propi sense menystenir els seus orígens andalusos". "A Alcalà la Real vam poder comprovar que s'estimen molt en Pep i que és un dels seus personatges més destacats. Vam poder visitar l'església on hi ha la pila on el van batejar i la plaça que llueix el monument a la sardana i el bust dedicat a Pep Ventura. Ell també dona nom a l'escola de música i a la banda municipal", relata Montserrat Mauné per a mostrar el paper destacat que el sardanista té a la seva localitat natal. La represa d'aquest fil entre figuerencs i alcalaiïns va agafar embranzida amb els actes del 150è aniversari de la mort de Pep Ventura, que Figueres va començar a celebrar el març del 2025 amb una notable participació d'actes i de públic. El retrobament institucional va tenir un altre moment clau durant el 64è Aplec de la Sardana de Figueres, celebrat el maig del 2025. La ciutat va viure tres dies de concerts, rotllanes i germanor, amb més de tres-cents alumnes ballant sardanes a la Rambla i amb una presència destacada de la delegació municipal d'Alcalà la Real. L'alcalde d'aquella localitat, Antonio Marino Aguilera, i tres regidors van ser rebuts a la sala de plens. En el llibre d'Honor del consistori, Aguilera va definir Pep Ventura com "un alcalaino de nacimiento y catalán universal", una expressió que sintetitza molt bé la funció de pont cultural entre Catalunya i Andalusia que encara avui exerceix el compositor.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2026/06/25/figueres-alcala-real-resseguint-petjada-131794924.html>